

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА В ГРУПАХ ДІТЕЙ
РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність А2 Дошкільна освіта

Галузь знань А ОСВІТА

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Навчальна практика в групах дітей раннього та дошкільного віку
Викладач (-і)	Скоморовська Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	+380665590283
E-mail викладача	iryna.skomorovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний / заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (vibe, e-mail) і офлайн
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна практика в групах дітей раннього та дошкільного віку є складовою системи практичної підготовки майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти, важливою ланкою оволодіння ними відповідними компетентностями, професійними знаннями та практичними вміннями.</p> <p>Відповідно до освітньої програми та навчального плану навчальна практика в групах дітей раннього та дошкільного віку для здобувачів спеціальності А2 Дошкільна освіта проводиться у III семестрі впродовж 4 тижнів (6 кредитів / 180 годин – з відривом від навчання) і спрямована на закріплення теоретичних знань, здобутих при вивченні освітніх компонентів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> навчальної практики в групах дітей раннього та дошкільного віку є формування у здобувачів уявлення про педагогічну діяльність та організацію освітнього процесу ЗДО; ознайомлення з сучасним станом роботи ЗДО, змістом, формами й методами діяльності вихователя (у різних вікових групах), музичного керівника, вихователя з фізичного виховання, помічника вихователя; підготовка до подальшої виробничої практики.</p> <p><u>Основними цілями</u> практики є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомити здобувачів з закладом дошкільної освіти, комплектуванням груп раннього та дошкільного віку, специфікою організації та здійсненням освітнього процесу в різних вікових групах. 2. Формувати вміння спостерігати та аналізувати освітній процес в ЗДО, як закладу, що забезпечує всебічний розвиток особистості дитини. 3. Формувати вміння спілкуватися з дітьми, враховуючи їх вікові особливості та можливості. 4. Ознайомити здобувачів з матеріальною базою ЗДО з урахуванням сучасних вимог. 	

5. Закріпити вміння вести записи спостережень, опрацьовувати й узагальнювати одержану в процесі спостережень інформацію, із належною повнотою відобразити її в щоденнику практики.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (за стандартом вищої освіти України):

- КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-9. Здатність здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові компетентності) (за стандартом вищої освіти України):

- КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.
- КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.
- КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
- КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

- ПРН-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.
- ПРН-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.
- ПРН-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку. зорієнтоване спілкування з батьками.

Загальні компетентності (за професійним стандартом):

- ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).
- ЗК.03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).
- ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та

відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК.06 Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності (етична компетентність).

Професійні компетентності (за професійним стандартом):

А Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу

A2 – Організаційна

A2.1. Здатність забезпечувати здобуття освіти державною мовою

A2.3. Здатність організовувати ігрову (провідну) та інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною.

Б. Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища

B1 – Здоров'язбережувальна

B1.1. Здатність організовувати фізично безпечне освітнє середовище.

B1.2. Здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище.

В. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

V1 – Психоемоційна

V1.1 Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії.

V1.2. Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість.

V2 – Педагогічне партнерство

V2.1. Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності.

V2.2. Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

V3 – Морально-етична

V3.1. Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень.

Г. Професійний розвиток та самовдосконалення

G1 - Здатність до навчання впродовж життя

G1.2. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту

G2 – Інформаційно-комунікаційна

G2.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі

G2.2. Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності

G2.3. Здатність дотримуватися правил безпечної поведінки в цифровому середовищі.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид практики

Загальна кількість годин

Навчальна практика в групах дітей раннього і дошкільного віку		180 год.	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
III	A2 Дошкільна освіта	другий	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема			кількість год.
ЗМ 1. Заклад дошкільної освіти – початкова ланка системи освіти України. (Вид роботи: ознайомлення із завданнями та змістом роботи ЗДО).			45 год.
ЗМ 2. Посадові обов'язки вихователя ЗДО. Планування вихователем роботи в ЗДО. (Вид роботи: Ознайомлення з документацією, яку веде вихователь).			45 год.
ЗМ 3. Спостереження за організацією самостійної та ігрової діяльності дітей раннього і дошкільного віку.			45 год.
ЗМ 4. Освітня робота з дітьми раннього та дошкільного віку. Спостереження за взаємодією сім'ї і дошкільного закладу у вихованні дітей			45 год.
ЗАГ:			180 год.
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (https://surl.li/sehlg1)). Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів		
Вимоги до документації	Після завершення практики здобувачі освіти, які проходили практику у 3-х денний термін здають керівнику-методисту практики (кафедра теорії і методики дошкільної і спеціальної освіти) документацію.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання плану навчальної практики, оформлення звітних матеріалів практики		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Зарахування заліку за результатами аналізу підготовлених		

матеріалів практики, захисту практики.

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики, зазначених у силабусі.
 2. Дотримання академічної доброчесності та неприпустимості корупційних проявів. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: <https://surl.li/ysmhoa>
 3. Відвідування занять. Пропуски практики відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (<https://surl.li/sehlgf>).
- Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://surl.li/yqibbb>).
4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://surl.lu/fkxdkf>).

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Методичні рекомендації до Базового компонента дошкільної освіти 2021 р.) URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/815/81519/6050be86b4f68482865820.pdf>
3. Методичні рекомендації до організації та проведення навчальної практики в групах дітей раннього та дошкільного віку. Для здобувачів II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна і заочна форма навчання). Укладач: Ірина Скоморовська, Навчально-методичне видання. Івано-Франківськ, 2024. 57 с. URL: <https://kttmdiso.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/80/2024/10/metodychka-praktyka-broshura.pdf>
4. Закон України «Про дошкільну освіту» №2628-III від 11.07.2001 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
5. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017. URL :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

6. Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника 02-07.50:2023. URL : https://vvnp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf
7. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». № 755-21 від 19 жовтня 2021 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
8. Програми розвитку дітей. URL : <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/programi-rozvitku-ditey>

Викладач:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та
методики дошкільної
і спеціальної освіти

Ірина СКОМОРОВСЬКА